

(ایکنجی قرائت)

الترجمہ اثر

(عثمان الازہری)

بو حقوق الاسلام ایکنجی قسمیتر حقوق الاسلام فی العبادات
ومقوق الاسلام فی الاعتقادات

طبع اولندی قراندہ مطبعہ کرمیسیہ

(حسن آتھورین جنابازینک مصارفی ایله)

۱۹۰۳ نجی سنہ ۵۵

طبع سینہ پیتربورغ سہنزوری طرفندن رخصت ویرلشدر ۲۵ نجی اوکتوبرده

۱۹۰۳ نجی یلدہ

Дозволено цензурою С.-Петербургъ, 20 Октября 1903 года.

Типографія Торговаго Дома Братьевъ КАРИМОВЫХЪ въ Казани.

رب يسر ولا تعسر وتم بالخير

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله واصحابه اجمعين

(برنجی درس - افعال مکلفین)

اما بعد معلوم اوله که هر مسلم و مسلمه بالغ و عاقل اولدقده شو سکر افعالی بیلوب موجبجه عمل ایتمک فرض اولور . بوناره (افعال مکلفین) دیولر . فرض ، واجب ، سنت ، مستحب ، مباح ، حرام ، مکروه ، مفسد در فرض شولدرکه الله تعالی آتی امر ایلوب شبهه سر دلیل ایله معلوم اولمشدر . نماز قیلمق اوروج طوتمق زکات ویرمک حج ایتمک کبی .

(ایکنجی درس)

فرض (ما ثبت بدلیل قطعی لا شبهة فيه) حق تعالی قرآنک (اقیموا الصلاة و آتوا الزکاة) آیتی ایله نماز زکاة فرض اولد یغنی بیلدیرمش پیغمبرمز (صلوا کما رأیتهونی اصلی) حدیثی ایله نمازک کیفیتنی کوسفرمشدر (یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام) آیتی رمضانک اوروج فرض اولد یغنی (ولله على الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا) آیتی قدرتی اولان آدمه حج فرض اولد یغنی بیلدیرمش و بو دلیل لرده علما اصلا شبهه ایتمه مشلدر .

(اوچنجی درس)

فرض ایکی قسمدر: فرض عین، و فرض کفایه در. فرض عین بارچه ائمه فرض اولوب هر کیم اوزی ایشله مک ایله اولور بر آدمک نمازنی ایکنجی آدم قیلماقله ساقط اولماز. نماز، زکات، کبی و فرض کفایه. دخی بارچه ائمه فرضدر. لکن بعض کیمسه ننگ ایشلمه سیله باقیلردن ساقط اولور جفازه نمازی قیلمق و سلام آلق کبی؛ فرضی هنر سز ترک ایدن آدم جهنم عذابنه لائق اولور. فرض اولویغنه اینانماهان کیمسه نعوذ بالله دین اسلامن چیقار.

(دوردنجی درس)

واجب شولدرکه: شبهه لو دلیل ایله معلوم اولان شیدر. وتر نمازی فطره صدقه سی و قربان کسمک کبی. شبهه لو دلیل دیمک یعنی قرآن کریمک صریح امر اولمایوب باکه اجماع قیاس و اماملرنک اجتهاد ایله واجب اولدیغی آکلا شلمشدر. وتر حقیقه پیغمبرمز بیورمشدرکه: (ان الله زادکم صلاة الا وهی الوتر فادوها بین العشاء و طلوع الفجر) دیو بو حدیث خبر واحد ایله ایشلمش اولدیغی ایچون امام اعظم حضرتلری وتر نمازنی فرض دیمه مش ایسه ده عملی واجب اولمشدر. و اجبک مکمی عملک فرض کبیدر. لکن اعتقادده فرض کبی اولدیغندن و اجه اینانماهان کیمسه دیندن چیقماز و هنر سز ترک ایدن جهنم عذابنه مستحق اولور.

(بشنجی درس)

سنت شولدرکه: پیغمبرمز محمد علیه السلام اکثر زمانده ایشله دیکلی ایشلردر. بوده ایکی قسمدر: سنت مؤکده، و سنت غیر مؤکده سنت مؤکده پیغمبرمز ننگ اصلا ترک ایتدیوب دوام ایندیکی شیدر صباح و اخشام ویستو نمازارینک ایکیشر رکعت اوگله و جمعه نمازینک

سنتلری و جماعتله نماز قیلماق کبیر . بونلار عنرسز ترک ایلاماز
 و سنت غیر مؤکک دخی حضرت پیغمبرنک بعض ایشله یوب بعض ترک
 ایندیکی شیلردر ایکندی ویاستونک ایلك دورت رکعت سنتلری
 و مسواک اینمک کبی . بو سنتلرکا سنت مستحبه و سنن زواید دیرلر
 سننی ترک ایدن یوم قیامتده رسول الله نک شفاعندن محروم
 قالماقن قورقیلور .

(آلتنجی درس)

مستحب شولدرکه حضرت پیغمبر علیه السلام بعض کره ایشله دیکی
 ایش و یاخود بو ایشده ثواب وار دیو بیوردیغی شیلردر . مپارک
 کونلرده اوروج طوتماق نفل نمازی قیلماق و صدقه و یرمک کبی .
 مستحبی ترک ایدن یوم قیامتده عتاب اولماقن قورقیلور و ایشله کاتکه
 ثواب اولور . مباح دخی فعلی و ترکی مساوی یعنی ایشلرسه ثواب
 یوق و ترک ایدرسه گناه اولمایان ایشلردر قدرتی اولان کیمسه نک
 بیخی آشلر آشاب و قیمتلی لباسلر کیمه س کبی .

(یدنجی درس)

هرام شولدرکه : حق تعالی قرآن کریمده قطعیا نهی ایندیکی یعنی
 ایشله مکز دیو بیلدیردیکی شیلردر . آدم اولدرمک زنا قیلماق و شراب
 ایچمک آتا آناغه ماصی اولماق و سرقت و غیبت و نماهچیلک اینمک کبی
 حق تعالی قرآنده (ولا تغفلوا النفس) یعنی آدم اولدرمک (ولا یزنون)
 دخی زنا ایتمکیز (انما الحمر والمیسر والانصاب والازلام رجس من
 عمل الشیطان فاجتنبوه) یعنی خمر ایچمکدن کاغذ ایله یاخود بشقه
 برش^۶ ایله قماردن صاقلاننکیز دیمشدر دخی (ولا تغفلوا ما فی) یعنی
 باها آنایه قاتی سوز ایتمه بلکه ای دیمیه سز دیو جمله سنن
 نهی ایلمشدر .

(سگزنجی درس)

حق تعالی قرآنك (ولا تجسسوا ولا یغتب بعضكم بعضا) دیو غیبت یعنی کشی فی عیلمک و تیکشورمکن نهی ایلمی حدیث شریفده (ایاکم والغیبة فان الغیبة اشد من الزنا) بیورمشدر نیمه یعنی سوز یوروتمک وایکی کشی آراسنده فتنه چیقارمق حدیثده (لایدخل الجنة نام) بیورلمشدر . غیبت صاهبی اکر توبه سز دنیادن کیدرسه اگ اول جهنمکا کیدر وچیلردفدر توبه ایله کیدرسه ال سوکره جنته کیرر دیو آئارده وارد اولمشدر محلی دکل ایسه ده اههینتی ایچون تهذیب اخلاق ایچون بیان قیلندی .

(طوقزنجی درس)

مکروه شولدرکه : نهی ثابت اولوب بعضی امام طرفندن اعتراض واقع اولمشدر قویاش چیقغانده باطقاندده وزوال وقتندک نماز قیلتمق آت اتی بییمک وتوتون ایچمک کبی مکروهک ترکندده ثواب فعلندده عذاب قورقوسی واردر . فرضلری ترک اینتمک حرام اولدیغی کبی سنت و مستحبلری دخی ترک مکروهدر . حرامک حکمی ترکندک ثواب فعلندده عذاب اولوب حرامی حلال اعتقاد ایدرسه نعوذ بالله دیندن چیقار . مفسد دخی شروع ایدیلان عملی بوزان آبدستلی ایکن قان چیقتمق نمازده ایکن سویله مک کبی مفسدک حکمی قصدا قیلارسه گناه اولور اکر غطاء قیلارسه اولماز .

❁ (فصل الطهارة والوضوء) ❁

(اونونجی درس)

طهارت آبدست ، آبدستک فرضلری دورتدر ، برکده یوزیشی یوماق ، و دیرسکلرینه قدر بیلکلرنی یومق ، وطهوقلرینه قدر آیاقلرنی یوماق ، باشتمک دورتدن برینه مسع ایتمکدر . بو فرضلره دلیل (اذاقتم

الى الصلوة فاضلوا وجوهكم وايدىكم الى المرافق وامسحوا برؤسكم وارجلكم الى السكعين) آيت كريمه سيدر . آبدست نماز ايچون فرض اولوب بشقه عبادت يعنى قرآن او قوعق ، ذكر وتسبيح ايچون واجب مكمنده در .

(اون برنجى درس)

طهارتك سنتارى اونددر ، اوچ كره ايكي قولنى بوعق ، (بسم الله العظيم والحمد لله على دين الاسلام) ديمك ، آغزينه وهورنه اوچر كره صورمك ، ويوزنى وبيلكرنى اوچر كره يومساقى ، ويوزنى يوغانده (فويت ان اتوضأ لرفع الحدث واستبأمة للصلوة وتقربا الى الله تعالى) ديونيت ايتمك . بارماقلىرىنى وصقالنى آرا لاشد ييرمق ، وباشنك جمله سنه مسح ايتمك . مستحبلرى شونلدر . هر اعضاسنى صاغدان باشلاماق ، قولاقلىرىنك ايچنه شهادت بارماغينك ايچى ايله ، وآر دينسى باش بارمغينك ايچى ايله مسح ايتمك ، النده باقى صور اوچ بارماغينك آرقه سيله بويغنه مسح ايتمك ، اما بوغازينه قىر بارماقلىرى سورتوب كيتيرمك مكر وه وبد عقدر .

(اون ايكنجى درس)

غسلك فرضلارى اوچدر ، مضمضه آغزينه صور آلمق ، استنشاق بروننه صور و ييرمك ، وجمله بدننى يوماقدر ، وسختلرى ابتدا قوللرني يويوب استنجاء ايتمك ، تننگنجاست وار ايسه تميز لك نيت ايتمك ، وآبدست آلمق ، وجمله بدننه اوچ كره صور ايرشديرمك . غسل واجب و سنت اولور ، واجب ايدن شيلر شونلدر ، اويقوده احتلام اولوب صور كورمك ، واهلنه يقين اولمق ، هيض خاتون اقل هيض اوچ كون صور كره غسل ايتمك ، ونفاس دفى خاتون چوجق كيتردكده اكثرى قرق كون صور كره غسل ايتمك ، اما جمعه وباييرام نمازلرى ايچون حاجيلار اهراسه كيدر مك ، وهر فاته چيقماق ايچون غسل سنلدر .

(اون اوچونجی درس)

هیض ایکی قسمدر ، اقل هیض اوچ کوندر ، اکثری اون کوندر ، یعنی خاتونلر عادتی یا اوچ کونده تمام اولور ، اکثر اوچ کوندرن آرتارسه آراستده قان اولمایوب تورورسه ، اوچونجی کونی کلورسه کنه هیض اولور ، نفاس نسا طائفهسی بالادان صوکره کوردیکی قان اولوب اکثری قرق کوندر ، اما اقلی نهایت ایله دکلر ، بونلرک حکمسی جنب هیض نفاس اولان کیمسه ضمل ایتمه دن قرآن اوقومق وتوتومق ومسجد کیرمک ، وآیت کریمه یازولی فرسه نی توتومق جائز اولماز . اما ذکر تسبیح دها ایتمک جائز اولور .

(اون دوردنجی درس)

❀ (فصل الیهاء للوضوء والغسل) ❀

طهارت آلمق وضل ایتمک نه ایله جائز اولور . چشمه صوی ، وقیو صوی ، یغمور صولری ، آقار صولر ایله جائزدر . اگر بو صولرک توسی اوزکارسه طوپراق ایله ، یا که صابون ایله کنه جائز اولور . اما سرکه ، وشور یا کبی شیلر قاطشوب صونک بتون طبیعتی تغیر ایدرسه جائز اولماز . حاصل کلام برصونک توسی طعمی اسی بوزولمازسه آبدست ایچون جائز اولوب بو اوچدن بری بولورسه جائز اولماز . اگر بر هوض کبیرده نجس بولسه بر طرفندن قول ایله سو آلفانده ایکنجی طرفی حرکت ایتمه زسه آبدستی جائز اولور .

(اون بئشنجی درس)

نجس اولان صولر شونلردر ، اگر بر میچکه دن کلب ، یاغنزیر ، یابشقه یرتجی حیوان سو ایچرسه قالغان سوری نجس اولور ، میچکه نی دفی اوچ کره آیرو آیرو غسل ایوب قورودقده بر کره ده طوپراق قوم ایله تمیزلنمسی خلافتن وارسته در . اما ماچی طاوقی قاره ایچوب

آرتق قالانى مكر وهدر . بشقه صو بولنورسه استمهال ايدلهز .
 واما آدم سۆرى آط، وصغر سۆرلرى، دغى لىلى آشارغه جائز اولان
 حيوانلارك سۆرلرى پاكدىر، سۆرى نجس اولان حيوانك تيرى دغى
 نجس اولوب سۆرى پاك اولانك تيرى ده پاكدىر .

(اون آلتنجى درس)

نجاست ايكى قسمدر، غليظه، وخفيفه، نجاست غليظه لار قان، بول،
 خمر كېى، طاوق، وقاز، اوردك، ماچى، تيز كلرى وبوللرى، ودغى
 سۆرى نجس اولان حيوانلارك جمله سى غليظه در . اما دوه، آط، صغر
 تيز كلرى وبوللرى نجاست خفيفه در . وبشقه قوشلارك پاكدىر . اكر
 نجاست غليظه دن بر درهم قدر، ياخود يكرمى بش تين لك آنچه قدر،
 كيمنده بايلهش بول، خمر كېى، نجس بولنسه نماز جائز اولماز .

(اون يىدنجى درس)

بئر قيو، اكر قيوغه فاره مصفور كوچوك حيوانلار دوشوب چورمازدن
 آلتورسه او توز چيلاك، و اكر كوگر چين، طاوق، ماچى كېيلر، دوشوب
 دىرى چيقارسه آلتمش چيلاك چيقارماق ايله پاك اولور . اما كلب
 دوشورسه ياخود قوى دوشوب اولورسه ياخود كوچوك حيوانلار چورمى
 قيونك بنتون صوينى چيقارماق ايله پاك اولور . اكر نه وقت دوشىكلرى
 معلوم اولماسه اوچ كونلك نمازلرنى اعاده ايدوب اكر كير يوغان بولسه لار
 بو مدتده آفلارى دغى يگىدن پاك صو ايله يوماق كركدىر .

(اون سىكزنجى درس)

طهارتك مفسدلىرى شونلردىر، آدمك آلتىدىن آرتىدىن چيقان نجس
 وييل بورىدىن آقان قان و چراختىدىن ايرون و صارى صوداغز طولوسى
 قوصماق، قان كېى قزل توكروك، مجنون اولماق، هوشى كينمك،
 خمر ابچوب سرخوش اولماق، نماز ده قهقهه كولمك، بىر نرسه كا طايانوب
 يوقلامق، وتيمم ايله نماز قىلوچى آبدسته قدرتى اولماق .

(اون توقزنجی درس)

تیمم هر نوع آبستدر ، صو ایله آبدست آلمغه قدرتی اولماغان آدم یاخود صو بولنمازه ، یاخود مسافر صو بولوبده غسل ایتمکدن قورقارسه آبدست یا غسل یرینه تیمم ایدوب بروقت نماز ایله اول وقتده قضا و نفل نمازلرنی قیلار . تیمم ایکی ضرب بر نیتدر . یعنی ابتدا نیت ایدوب ایکی قولنی بر کره پاکطویراتی یا طوزان اوزرینه اوروب یوزینی مسح ایدر . دخی هر کره اوروب ایکی قوللرینی دیرسکلرینه قدر مسح ایدر ، تیممک مفسداری آبدستک مفسدلریدر . اگر بایرام نمازینک یاخود جنازه نک کجه سنن قورقارسه قدرتی اولان آدمکا تیمم ایله قیلماق جائزدر .

(یکرمنجی درس)

طهارتک مکروهلری شونلردر ، قبله غه آرقه سیله طوروق ، صاغ ایله سومکورهک ، یوزینه صونی قاتی اوروق ، آغزینه بوروننه صول ایله صو آلمق ، اعضالرنی اوچدن زیاده یاخود آز یوماق ، قویاشده تورغان صو ایله آبدست آلمق ، دنیا سوزی سویلمک ، بر اعضاسنی یووب قوروغنجه طوروق . آبدستک آدابلری مآذور دهالری او قومق ، یوزینی سیلر ایکن قبله غه قارشو (انا انزلناه) سورهنی او قومق ، صو کره ایکی رکعت نفل نمازی قیلماق .

❀ (فصل الصلاة و فرائضها) ❀

(یکرمی برنجی درس)

الصلاة نماز ، یکرمی دورت ساعته بش وقت نماز ، هر بالغ و مکلفسه فرضدر . (سبحان الله عین تمسونه و عین تصبحونه وله الحمد فی السموات و الارض و هشیما و عین تظهورون) آیت کریمه سیله و اجماع امتله ثابتدر . شویله که (اهل السنه و الجماعت) نماز بوروجی توبه ایله و خیر حسنات

ایله ساقط اولماز هر حالده وقتنده ادا اینمک کړک اکر وقتندن
قالورسه ترتیب ایله قضا قیلنور آنجق نمازی قضاغه قالدیغی ایچون
توبه واستغفار اینمکه محتاجدر دیدیلر ، یدی یا شنده اولادلره
نمازی تعلیم ایدوب قیلمغه امر اینمک .

(یکر می ایکنجی درس)

نمازک فرضلری اون ایکیدر ، اهج ، نوق ، ثقی ، رسق عرفلری جمع
ایدر . یعنی آبدست جای پاک ، جاهای پاک ، نیت ، وقت ، قبله
تکبیر تحریمه ، قیام ، قرائت ، رکوع ، سجود ، قعدۀ اخیره در . بو
فرضلرک آلنیمی نماز دن اول بونلره شرط دیرلر ، آبدست حدندن
طهارت یعنی آبدستیز یاغود جنب کیمسنهک نجاستدن طهارت نماز
قیله جاق اورنی وکیدی لباسی پاک اولمق ، ستر هورت ارکک دیزلرندن
بیلمنه قدر و خاتون هالجمله بدننی اورتمکدر قبله یه قارشو اولمق نمازی
وقتنده قیلمق ، قلبی ایله نیت اینمکدر .

(یکر می اوچونجی درس)

نمازک ایچنک اولان فرضلره رکن دیرلر ، تکبیر تحریمه قبله یه قارشو نیت
ایدوب الله اکبر دیمک ، قیام فرض نمازده قدرتی اولان آیاقک طورمق ،
قرائت یعنی بر اوزون آیت یا اوچ قیصقه آیت قرآن او قوهق ،
رکوع یعنی باشیله آرقه سنی دوز ایدوب بوگلوب قوللریله دیزلرنی
طوتوب طورمق ، سجود رکوعدن صوکره ایکی قولی آراسنه باشنی بورننی
یره قویمق ، بو فرضلردن برنی ترک ایدر سه نمازی اعاده قیلمق کرکدر .

(یکر می دوزدنجی درس)

اون ایکی فرض منفق علیه اولوب بعضیلر اون بش دیمشلردر .
یعنی اون اوچونجی فرض نماز دن اختیار یله چیقماق خروج بصنعه
دیزلرکه بر آدم اختیار سز مثلا سلام ویرمه دن یوقاریدن دوشوب

کیتسه یاغود کوتاروب کیتسه لر نمازی تمام اولماز اعاده قیلماق لازمدر
اون دورنجی فرض نماز لری بر بری آردنجه ترتیب ایله قیلماق
مثلا اوگله نمازی قالغان بولسه ابتدا آتی قضا قیلمه دن ایکندی جائز
اولماز. اِلَّا آلتی نماز قالغان بولسه بونلری قضاء ایتمه دن یرنجی
نمازی قیلماق جائز اولور. اون بشنجی فرض نجاستدن طهارت
ایکی قسمدر بدننداکی نجاست اورفنداکی نجاست بو اهنبار ایله
تمام اون بش فرض اولور.

(یکریمی بشنجی درس)

❀ (واجبات الصلاة) ❀

نمازگ واجباری شونلر: هر رکعتده سوره فاتحه اوقوماتی اولکی
ایکی رکعتده ضم سوره قیلماق تعدیل ارکان یعنی رکنلری برتوسلی
قیلماق، ایکی سجده بی بر بری آردنجه قیلماق قعبه اولی یعنی ایکی
رکعتدن صوکره التحیاته اوطوروق، وهر اوطوروشده عبده ورسوله کا
قبر التحیات اوقومات، جهری نمازده امام جهرا اوقومق، خفیه نمازده
کرك امام کرك منفرد خفی اوقومق، وتر نمازیننک اوچونجی رکعتنک
قنوت دعاسی اوقومات، هید نمازلرنده تکبیر آلمق، السلام علیکم
ورحمة الله دیو نمازدن چیقماق.

(یکریمی آلتنجی درس)

قنوت دعاسی بودر: (اللَّهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهْدِيكَ
وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنُؤْتِبُ اِلَيْكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنَتَنَبَّئُ عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ
نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرِكُ مَنْ يَفْجُرُكَ اللَّهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ
نُصَلِّي وَنُسَبِّحُ وَاِلَيْكَ نَسْعَى وَنَتَخَفُ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشَى عَذَابَكَ
اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَفَّارِ مُلْحِقٌ *

﴿ فاتحه ﴾ بوقنوت دعاسی قل اهوذب رب الناس سوره سنن صوکره آیر وجه
بسمله ایله ایکی سوره اولوب قرآنن اولدیغی حضرت علی و بشقه
صحابه لردن مرویدر .

(یکر می یدنجی درس)

سجده سهو شولدرکه : سلامن صوکره ایکی سجده ایدوب تکرار
التحیات و صلواة شریفه دخی مائور دهالری اوقوب سلام ویرمکدر .
نمازده فرضلری یرندن تقدیم یا تأخیر یا تکرار ایدرسه سجده لازم
یا واجبی ترک ایدرسه یا خود تغییر ایدرسه جهری نمازده امام خفیا
یا خود بالعکس قیلورسه لازم اولور . حتی قعدۀ اولی ده عبده
ورسوله دن صوکره (اللهم صل علی) دیواوج کلمه اوقورسه فرض اولان قیامی تأخیر
ایتمش اولور سجده سهو لازمدر . اما قیامک خطاء التحیات اوقورسه
فاتحه دن اول ایسه سجده لازم دکدر . اکر فاتحه دن صوکره ایسه
سجده لازم اولور . یا خود رکوعده التحیات اوقورسه اصح روایتده
سجده لازم اولماز ،

(یکر می سنکنجی درس)

جهری نمازلر جماعتله قلتغان صباح آقشام یسنو فرضلری ادا سنن
قضا سننه و جمعه و بایرام نمازلری رمضان شریفک جماعتله وتر تراویح
نمازلرنده امام جهرا قراآت اوقور . و بشقه نمازلرده جمعه سننک خفیا
اوقور . اما منفرد یا لکنز قیلوچی جهری نمازده ضمیردر لکن کته
جهری اوقوماق افضلدر . امام ایله قلتغان نمازده امامغه مقتدی
کیسه سننک خطاء ایتمه سنن سجده سهو لازم اولماز . هیک نمازلرنده
و جمعه ده دخی امام بر واجبی ترک ایدرسه ده سجده سهو قیلماز
جماعته تشویش اولماسون دیو .

(يكرمي توقزنجي درس)

دورت رڪعتلى فرض نمازده اولكى ايكي رڪعتده فاتحه دن صوكره
بر سوره ضم ايدر . آخركى ايكي رڪعتده يالگز فاتحه ايله قيلنور .
اما دورت رڪعتلى سنت مؤكده نمازارده هر رڪعتده فاتحه دن صوكره
سوره ضم ايدر . سنت غير مؤكده ونفل نمازنى دورت رڪعت قيلورسه
قعد اولى ده التحياتدن صوكره صلواة شريفه دنى اوقوب تمام ايدر .
اوچونجى رڪعت قيامه طوردقك تكرر سبحانك اهوذ بسمله ايله فاتحه
اوقوب هر رڪعتده ضم سوره ايدر .

(اوتوزنجي درس)

❁ (فصل السنن للصلوة) ❁

نمازك سننلرى شونلردر اذان اوقومف ، اقامت ايتمك ، افتتاح
تكبيرنك اركك كشى قوللارنى قولاغنه قدر كوتارمك وخاتون اوموزينه
قدر قالديرر . صاغ قولانى صول قولى اوستنه سره سفدن توبان باغلاماق
وخاتون كوكره كى اوستنه قوبار صوكره ثناء اهوذو بسمله اوقومق سوره فاتحه دن
صول آمين ديمك ركوع سجوده كيدر كن الله اكبر ديمك ركوعه بارماقلىرى
ايردوب ديزينى قوللى طومق ، اوج دفعه (سبحان ربى العظيم) ديمك
(سمع الله لمن حمده) ديوركوعدن قالمق (ربهنا لك الحمد) ديمك سجد كا
بارضجه قومه يعنى آياقك طوغرى طورمق بو قوميهي واجب دنى ديمشاردر

(اوتوز برنجي درس)

سجده ده اوج كره (سبحان ربى الالهلى) ديمك ، سجده ايكي قولى
آراسنه جبهه انى يعنى ماكغاي بوروننى يره دكرمكدر . سجده
آياقلىرى قبله يه قارشو ديمك ، ايكي سجده آراسنده جلسه يعنى
آزغنه اوطورمق ، التحياته اوطوردقك صاغ آياغنى ديكوب بارماغنى
قبله يه قارشو قيلمق ، وصول آياغنى دوشب اوستنه اوطورمق ،

قعدة اخيره ده التحيات دن صوكره صلواة شريفه او قوماق ومأثو دعالم
 او قوماق (ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار)
 ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة انك
 انت الوهاب (مأثور در .

(اوتوز ايكنجى درس)

آداب الصلوة نمازتك ادبلىرى ، قيامه سجده يرينه وقعك ده ديز باشنه
 باقماق ، نمازى خضوع خشوع ايله قيلمق ، يعنى دتيا شيلارنى فكر
 ايتميوب يالكز نمازده اولان فرض ، واجب ستملارنى عقلنه كيتمروب
 قيلمق ، نمازغه ال قدرلى كيمنى كيملك ، مؤذن (هى على الصلاة)
 ديدكده آياغه قالقمق (قد قامت الصلوة) ديدكده نماز شروع ايتمك
 امام (الله اكبر) ديدكى كى (الله اكبر) ديمك ، سلامدن صوكره (اللهم
 انت السلام ومنك السلام تباركت يا ذا الجلال والاكرام) ديمك .

(اوتوز اوچنجى درس)

نمازى سنت شريف اوزره ، وسلفلر عادتى اوزره قيلمق ، يعنى فرضدن
 صوك اوج كره (استغفر الله العظيم الذى لا اله الا هو واتوب اليه) ديمك
 صوكره سنت نمازينه قالقماق ، و نماز تمام اولدق اعود بسمله ايله
 آية الكرسى و بركه سورة اخلاص او قرب اوتوز اوچر كره (سبحان الله)
 دعى (الحمد لله) دعى (الله اكبر) ديو تسبيح چمك صوكره اخلاص
 ايله دعاء ايتمك ، دعائك اولنده و آخرنده (اللهم صل على سيدنا
 محمد وعلى آله وصحبه وسلم) ديو صلوة كيتمك پيغمبرمز هر نمازدن
 صوكره (اللهم انى اعود بك من الكفر والفقر وعذاب القبر) ديو
 دعاء ايدرلر ايدى دعى (لا اله الا الله وحد لا شريك له له الملك وله الحمد
 وهو على كل شى قدير اللهم لا مانع لما اطمعت ولا معطى لما منعت
 ولا ينفع ذا الجت منك الجت) ديو ايدى .

(اوتوز دوردنچی درس)

❀ (فصل مفسدات الصلوة ومکروهاتها) ❀

نمازك مفسد لاری، برنجی سی عمل کثیر، یعنی ایکی قول ایله ایشله نه چك ایش، بر قول ایله اشار سه ده نمازی بوزار، مثلا تکراری یا بمانی کی، دخی بر رکنده اوج کره قاشنماق، وصالند ان قیل قوباروق، سجده آیاقلاری بر دن کوترمک، آه اوه آخ دیمک، قرائتی یادمانی بازودن باقوب اوقومات، خاتون کشی ایله استر قزی محرمی اولسون آراده پرده سز یان یا نغه قیلوق، آدمدن صورماق ممکن اولان شیرلر ایله دعا ایتیمک (اللهم زوجنی) کی دخی سهوا اولسه ده سوز سویلمک خسته لعدن یا قایغودن آغلاماق عندر سز آخ اوخ دیو تختخ قیلوق، قهقهه کولمک *

(اوتوز بشنچی درس)

یاندی نماز قیلرچی خطا ایدر سه آنک خطاسنی سویلمک، یا خود امام اوج آیتدن زیاده اوقومش ایکن خطا ایدوب مقتدی فتح ایدر سه نمازی بوزولور. اگر امام مقتدینک فتحیله آلوب کیدر سه امامک نمازی فاسد اولور. یا خود نجس بر شیئه سجده ایدر سه فاسد اولور. بر نمازی اوج کره بوزار سه طهارتی دخی بوزولور.

(اوتوز آلتنجی درس)

نمازک مکروهلاری : یوزینی قبله دن دوندرمک، کوزی ایله یان باقمق و قاشنوق بارماقلرینی چیتلانماق آدم یوزینه و صورتی و نجاسته قارشو قیلوق کوزینی یومماق باشنی آچوق قبرلره قارشو قیلوق امامدن اول رکوعه و سجده یه واروق بر سورنی ایکی رکعده تکرار اوقوموق. آراده برگنه سوره قالدیروب اوقوموق، اسنهمک،

ککرمک، صفده ہوش یر بولغانده آیر و طور مق، آتشان کومرکا
 قارشو قیلماق، آہدستی طار وقتندہ قیلماق، دیوار غہ طایرانوب
 یا بر آباغنی یومشاق باصوب قیلماق جملہ سی مکر و ہدر .

(اوتوز یدنجی درس)

✽ (صلوة الجمعة) ✽

جمعه نك شرطی آلتیدر شهر اولماق یاخود کنار محلہ سی اولماق
 پادشاہین اذن اولماق اوگله وقتی اولماق خطبہ او قونماق جماعتلہ
 قیلماق مسجدده ہر کیمکا اذن عام اولماق، بوشرطلر اولماز سہ جمعه
 جائز اولماز . جمعه دخی آلتی شرط ایله واجب اولور . مقیم ہر
 سلامت ارکک ایکی کوز وایاغی سلامت اولمقدر . مسافرکا قل غہ
 خستہ غہ خاتون غہ صوفر غہ آقساق کشیکا واجب دکلدر . اما قیلار سہ
 جائز اولور (اذا نودی للصلوة من یوم الجمعة فاسعوا الی ذکر اللہ)
 آیت کریمہ سی جمعه ننگ فرض اولدیغنه دلیلدر . جمعه اذانی
 او قردقن صوکرہ ایش ایشلہمک حرام اولور .

(اوتوز سکزنجی درس)

جمعه نمازی ہدر سز ترک ایتمک حرامدر . (من ترک ثلاث جمعات
 متوالیات من غیر ہدر کتب من المنافقین) حدیث شریفی ہر ہری آردنجہ
 اوج جمعه نمازی ترک ایدن منافقین جملہ سندن اولدیغنی بیان ایدر .
 دخی جمعه قیلنغان قریہدہ اوگله نمازی جماعتلہ قیلماق جائز اولماز
 جمعه ایکی سنت دخی دورت رکعت سنت صوکرہ امام خطبہ او قور
 جماعتلہ ایکی رکعت فرض قیلنور نیتمی (نوبت ان اصلی فرض
 الجمعة اداء مقتدیابہذا الامام مستقبل القبلة اللہ اکبر) صوکرہ دورت
 رکعت صوگ سنت قیلور .

(اوتوز توقزنجی درس)

احتیاط ظاهر نمازی دورت رکعتدر، هر کیمکا قیلو اولی در، چونکه جمعه نمازی صحیح اولدیسه قضاء یرینه کیدر، اگر صحیح اولدیسه شول کوننک اوگله نمازی اولور نیتی شوپله در (نویت ان اصلی اربع رکعات لله تعالی ادركت وقته ولم اصل بعد استقبال القبلة الله اکبر) بودورت رکعتده ضم سوره ايله قیلنور، صوکره ایکی رکعت سنت قیلنور (جمعه نیک ادباری) امام خطبه او قوفانک سکوت ایتمک ایکی خطبه آراسنک دعاء ایتمک و صلوة شریفه نی ممکن قدر چوق او قوماق .

(قرقنجی درس)

* (صلاة العیدین) *

عید بایرام نمازی ایکی رکعتدر، رمضان عیدنده (نویت ان اصلی صلاة عيد الفطر مقتدیا بهن الامام مستقبل القبلة الله اکبر) دیو تکبیر تحریمه ایوب قوللرنی باغلار صوکره سبحانک او قور کنه اوج مرتبه تکبیر ایدر بعد امام فاتحه و سوره او قوب رکوع سجود ایدر قالقار کنه فاتحه سوره او قوب اوج کره تکبیر ایدر دورنجی تکبیر ايله رکوعه کیدر نمازی تمام ایدر، قربان عیدنک صلاة عید الاضحی دیو نیت ایدر، هر ایکی عید نمازی واجبدر لکن جماعته ینوشمکن قضاء قیلماز .

(قرق برنجی درس)

قربان عیدنک عرفه کونی صباح نمازندن باشلاب او چونجی کونینک ایکندی نمازینه قدر بیکره اوج نمازک فرضلرندن صوکره (الله اکبر الله اکبر لاله الا الله والله اکبر الله اکبر والله الحمد) دیو تکبیر آلف واجمدر، حتی اول کونلر ده قضاغه قالغان نمازینک قضا سنک دخی تکبیر ايله قیلدق کورکر قربان عید نمازینه کیدر ایکن جهرا تکبیر او قوب بارو سنت وادبدر و قربان کسکن کشیکا نماز دن کیلکونجه قدر صائم کبی اولدق مستحدر .

(قرق ایکنجی درس)

* (صلاة المسافر) *

مسافر اوج کونلک یولغه نیت ای دیوب بلک سندن چیقغان آدم دورت رکعتلی فرض نماز لری ایکی رکعت قیلار، دورت قیلسه جائز اولماز اما بشقه نماز وسنتلری تمام قیلور، وایاغنه کیگان چیتوکنه تمام اوج کون مسح ایدر، مسافرنک وقتلی نمازده مقیم کا اقتدا^۱ قیلمه سی جائز در مقیم کبی دورت رکعت قیلار اما دورت رکعتلی قضا نمازنده مقیم کا اقتدا سی جائز اولماز اما مسافر امام اولسه قضا ده هم اداده مقیم اقتدا^۲ ایدر سه جائز در مسافر سلام ویرر مقیم قاقوب ایکی رکعتنی قرا^۳ نسیز یالکز قیام ایله تمام ایدر سلام ویرر ایکی رکعتلی و اوج رکعتلی نمازده ادا^۴ هم قضا^۵ مقیمک مسافر کا مسافرنک مقیم کا اقتدا سی جائز در

(قرق اوچونجی درس)

مسافر قریه سنه قایتسه یاخود هر شهرده اون بیش کون طور ماقتی نیت ایدر سه کنه مقیم اولوب دورت رکعت قیلار وایاغنه دخی مقیم کبی مسح ایدر مسافر کا هم رمضانده اوروجنی طوطماسه جائز در لکن مشقت اولماز سه طوطماق خیر لو اولدیقی (وان تصوموا خیر لکم) آتارندن معلومدر اوج کونلک یول یعنی اورتاچه یرو ایله دوه یوروشی یاخود پایان یروچینک کونده آلتیشر ساعت یومه سیله مجموعی اون ایکی ساعتک یول بومملکتده یوز چاقروم اولور بو قدر تیمور یولایله تیز بارسه ده مسافر اولور .

(قرق دوردنجی درس)

* (فصل الزکاة والصوم) *

زکاة بیله بر کره مالی حساب ای دیوب قر قده برنی آیروب مصر فنه

ویرمکدر، فرضی بر شیدر نیت یعنی آیر لغان مالنی بو مالمنک زکاتی
 فقرافه ویررکا نیت ایندم دیملی یاغود آیرو آیرو ویردیکی وقت
 نیت اینتمک کرکدر، اما ویردکن صوکره نیت اصلا صحیح دکلدر.
 زکاة کیمه واجب اولور؛ عاقل بالغ هر مسلمان آدمک ماجت اصلیه سندن
 آرتق نصاب قدر مالی اولوب تجارت ایله مالکنیه تمام بریمیل کچسه
 واجب اولور اما آنچه سی آلتون بولسه تجارت اولماسه ده واجب اولور.

(قرق بشنجی درس)

نصاب شولدرکه آلتوندن بیکرمی منقال کموشدن ایکی یوز درهم یاغود
 بونلرنک قیمتنه بالغ اولان مالدر. زکاتک مصرفی یدی کشیدر
 فقیر، مسکین، عامل، زکاة، مکاتب، مایون، منقطع الغزاة، ابن سبیل، لکن
 بونلرک اسلام اولمی شرطدر مسلمان اولما فانغه اصلا جائز اولماز هم
 مسیح و مدرسه بفاسنه و کندوسنک نصاب قدر مالی اولان کیمسه کا
 دخی آتاسنه آتاسنه اولادینه خاتوننه و قولونه ویرمک جائز اولماز.

(قرق آلتنجی درس)

زکاة خدمتچیلرینه ویرمک جائزدر. اما ویردیکی نرسه نی اوز خدمتند
 کیوب خدمت اینتمک ایچون ویرسه علماء زکاتدن اولماز دیمشدردر
 اکر بر فقیرده آله چغی اولسه زکاتدن حساب اینتمک ایچون صورتی
 بودرکه اول قدر آنچه نی شول فقیرکا بیدروب قبض ایندییرمک کرک
 صوکره بورجنی ویرر اما بالکز سنه بوقدر آلاچاغم باردر شونی
 زکاتمدن سکا باغشلادوم دیو فقیر قبول ایندم دیسه ده جائز اولماز
 چونکه فرضی بیرکان وقتده نیت شرط ایدی غافل اولتمیه.

(قرق یدنجی درس)

فطره صدقه سی دخی نصابی مالک اولان مسلمانغه اوزی ایچون وصبی
 فقیری ایچون واجب اولور. لکن بونصابه تمام سنه کچمه سی شرط

دکتر همه آرتماس لازم دکدر رمضان شريفك عرفه كچه س
 بوقدر مالي اولغان كشي كا عيد نمازي ايله صباح نمازي آراسنده
 ويرمك واجب اولور كچه رمضانده اعذر صائم اولماش ايسه ده
 يوزمن هر صاع يعنى سكر قداق بغدايدن نصف صاع حساب ايديلور
 بوده زكاة كبي اصلنه وفرعنه غاتوننه ويرمك جائز اولماز .

(قرق سكرنجي درس)

صوم اوروج رمضان شريفده آي ايله اوتوز كوندر فرضلري اوچدر
 نيت اينمك اول و آخر وقتني بيلمك صباحدن آقشامه قدر آشاماق
 اچمك وبشقه اوروجي بوزان شيلردن صاقلانمق فيتي (نويت ان
 اصوم صوم شهر رمضان من الفجر الى المغرب لله تعالى) افطار
 اينديكي وقت نيت اينمك افضلدر . (اللهم لك صمت وبك آمنت
 وعليك توكلت وعلى رزقك افطرت ولصوم غد من شهر رمضان
 نويت) ديور .

(قرق طقوزنجي درس)

هر كيمسه خسته اولوب رمضانده افطار ايدرسه كون يرينه كون
 قضا كركدر . اما عذر سر هر كون اوروجني طوتماسه آلتمش هر كون
 منصلا اوروج طوتماق لازمدر آلتمش كوني كفارة صوم هر كوني
 قضاسي اولور . اكر خاتون حيض يا نفاس اولورسه اصلا اوروج
 طوتماسي جائز اولمايوب اول كونلرده افطار ايدر رمضان كچديكي
 كبي قضا ايدر سنه ده بش كون اوروج هر ايدر رمضان بايرمك
 ايلك كوني قربانك دورت كوني بشقه كونلرده اوروج طوتماق
 عبادتلرنك افضليدر .

(اللنجي درس)

❀ (فصل الحج والعمرة والقران) ❀

حج ديمك بيت الله اولان كعبه شريفى زياره اينمكدر . فرضلري

اوپدر برنجی نیت ایدوب احرامه کیرمک ایکنجی عرفه کوننک جبل عرفاتده قبله یه قارشو وقفهده طوررق ، اوچونجی بیت شریفی یدی کره طواف ایتمکدر . حج اوج قسمدر : عمره حجی ، مفرد حجی ، قران حجی ، عمره کا نیت ایمن آدم احرامه کیردیکی وقت (اللهم انی ارید العمرة فیسرهالی وتقبلها منی) دیو نیت ایدوب (لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ ، لَبَّيْكَ لِاشْرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ اِنْ الْحَمْدُ وَالنَّعْمَةُ لَكَ وَالْمَلِكُ لِاشْرِيكَ لَكَ دِير سَه احرامه کیرهش اولور ،

(اللی برنجی درس)

شول احرامله مکه مکرمه کا واردقده بیت شریفی یدی کره طواف ایدوب زمزم ایچر مقام ابراهیم دینلان یرده ایکی رکعت نماز قیلار صوکره صفا ایله مرّوه آراسنک صفادن باشلاب یدی کره سعی طواف ایدر مرّوه کا باروب تمام ایدر ساچنی آلدیروب احرامدن چبقار حج وقتنه قدر مکه ده طورور بو عمره فیتی ایله احرامه کیرمک هر وقت مکه کا باروچی شه واجبدر چونکه احرامسز مکه کا کیرلمز بوده شوال ذوالقعدة ذوالحجه آیلرئده یاراماز یعنی آندن اول باروچی کشیلرکا در .

(اللی ایکنجی درس)

مفرد حجی شوال آیفندن صوک باروچی فرض حجنی نیت ایدوب احرامه کیرمکدر . لکن اول کشی حج وقتنه قدر احرامدن چبقاماز طواف سعی ایدوب احرام ایله طورور . قران حجی یعنی عمره ایله فرض حجنی ایکنسنی هرکا نیت ایدوب احرامه کیرمکدر اول کشی ایکی کره یدیشر طواف ایکی کره یدیشر سعی ایدر حج وقتنه قدر مکه ده احرامده قالور ایکی حجنی جمع ایندیکی ایچون هر قربان

كسوك واجب اولوب حج عمل بتكاج اول قربان كسوب سوكره ساچنى
آلديرر تفصيلى مناسكده در .

(اللى اوچنجى درس)

حج قربان بايرامنده اولوب حج افعالى تمام اولدوقده مدينه منوره
واروب پيغمبرمز صلى الله عليه وسلمك روضه مطهره سنى زياره
اينمك سنندر هديث شريفده من حج البيت ولم يزر قبرى فقد
جفانى بيورلمشدر روضه مطهره ده حضرت ابو بكر الصديق وعمر
رضى الله عنهما دعى فاطمه رضى الله عنهما زيارتلى اولوب مدينه نك
بقيعه ديكان بيوك زيارتلى وجهله مبارك ير لرى زياره اينمك كر كر .

(اللى دورتنجى درس)

✽ (صلاة الجنازة) ✽

جنازه نمازى فرض كفايه در : شرطلى شولركه ميت اسلام اولقى وغسل
ايرلمش اولقى، كيفيتى نيت ايندوم جنازه نماز ينه الله فه ثناء ايچون پيغمبره
صلواة ايچون وبوميته دعاء وثواب ايچون (الله اكبر) ديوسبحانك او قور
كنه تكبير دن صوك التحياتده او قونان صلواة شريفى او قور كنه تكبير
سوكره ميت اركك ايسه (اللهم اغفر لميتنا وميتنا وشاهدنا وغائبنا
وذكورنا وانثانا * اَللّٰهُمَّ مِنْ اٰهِيَّتِهِ مَنَّا فَاٰهِيَّتِهِ عَلٰى الْاِسْلَامِ * وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ
مِنَّا فَتَوَقَّهُ عَلَى الْاِيْمَانِ * وخص هذا الميت بِالرُّوحِ وَالرَّاهَةِ وَالرَّحْمَةِ
والمغفرة والرضوان * اللهم ان كان مُسْتَأْنَفًا فَرِّدْ فِي اِحْسَانِهِ وان كان
مُسَيِّئًا فَتَجَاوِزْ عَنْهُ وَآقِهِ الْاَمْنَ وَالْبُشْرَى وَالْكَرَامَةَ وَالزَّلْفَى برحمتك
يا ارحم الراحمين .

(اللى بيشجى درس)

اكر ميت خاتون ايسه (اللهم ان كانت محسنة فزدني احسانها وان كانت
 مسيئة فتجاوز عنها ولقها الامن) ديو ضمير لارى مؤنث كيتورر، واكر
 صبى ايسه (فتوفه على الايمانن) صوكره بودعاي او قويه (اللهم اجعله لنا
 فرطاً واجعله لنا اجراً ودُفراً واجعله لنا شافعاً ومشفعاً) اكر صبيه ايسه
 (واجعلها) ديو ضميرى مؤنث سويلر، بويله جنازه تمام اولوب دورنجى
 تكبير ايله سلام ويرر، جنازه ده فناصلوة دعا سننر وسلام مستحيدر

(اللى آلتونجى درس)

(تلقين الميت في القبر سنة لقوله تعالى وذكر فان الذكرى تنفع المؤمنين)
 يعنى مؤمن آدم بر سؤالك جواب ويره مزسه خاطر ينه كيتومك چوق
 فائده ليدر دنيا ده ايكن اما اولوب قبره كير ديكده بتون غريب اولور
 قورقار شونك ايجون اول وقت خاطر ينه كيتومكه ميت محناجر ميته
 چوق فائده سى اولور صورتى شويله دركه بر عالم آدم قبرنك قبله
 طرفنه آياتى اوزره طور وب (يا فلان بن فلان اذكر العهد الذى خرجت
 عليه من الدنيا شهادة ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وان محمد ارسل الله
 وان الجنة والنار حق وان الساعة آتية لا ريب فيها وان الله يبعث
 من فى القبور وانك رضيت بالله رباً وبالاسلام ديناً وبالقرآن اماماً وبمحمد
 عليه السلام نبياً ورسولاً وبالكعبة قبلةً وبالمؤمنين اخواناً قل ربى الله
 لا اله الا هو رب العرش العظيم قل يا فلان ربى الله ودينى الاسلام ونبى
 محمد عليه الصلاة والسلام اوج كره بونى سويلب رب لاتدرنى فردا
 وانت غير الوارثين آمين .

(اللى يدنجى درس)

❀ (فصل الفرایض) ❀

علم الفرایض دیمک آدم وفاتندن سوکره باقی مالنی تقسیم ایتمک ایچون قرآن کریمده کوسنولمش سهام مقدره اوزرینه وارثلره مالی تقسیم ایده چک علم دیمکدر ، بو علم (نصف العلم) دیوتسمیه ایتمشدر قَعَلُوا الْفَرَايِضَ وَعَلِمُوهَا النَّاسَ فانها نصف العلم حدیث شریفندن معلومدر ، بومقارده تبرکا مخذصرجه ذکر ایده لم، قرآنده ذکر اولنان سهام مقدره آلتی در، نصف ربع ثمن ثلثان ثلث سدس یعنی وارث اولور یارم مالی آلور یادورتنده بر یاسکزده بر یا اوچدن ایکسنی یا اوچدن برنی یا آلتیدن برنی آلور .

(اللى سکزنجى درس)

بو سهام لرك مستحقلمری ارکا کدن دورتدر اب آتاجد بابالر آخ لام زوج ایر * و خاتونلردن سکزدر : زوجه، بنت، بنت الابن، اخت لای و ام، اخت لای، واخت لام، أم، و جدّه صحیحجه که آتاسفک آناسی میتک بو مالندان بو سهام صاحبلری خصه سننی آلور باقی مالنی عصبه سنه ویرلور یعنی اوغلی اولورسه یا خود اوغلی قزی برابره عصبه اولوب جمله سننی آلورلر میتدن باقی ماله ترکه دییورلور بومالده دورت حق واردر اک اول تجهیز تکفین ایدیلمور سوکره بورجنی ویریلور سوکره وصیتی بولسه ادا^ا ایدیلمور بوناردن قالان مالنی تقسیم ایدیلمور

(اللى طقوزنجى درس)

سهام صامبندن اب اوچ مالی واردر اکر میتک ابنی یا ابن ابنی اولورسه اب سدس مال آلور اکر بنت یا بنت الابن اولورسه اب سدس آلبیغی کبی قزلردن قالان مالی تکرار عصبه اولوب جمله سننی آلور اکر میتک اولادی بوفیسه اب جمیع مالی آلور جر صحیح آتاسفک آناسی

آتا اولمادیغی وقت آتا کبیر ، اگر مینک پدری و اولادی هیچ اولمایوب فقط اولادام یعنی بشقه آتادن آناسنک بالاری اولورسه بونلره دخی اوج مال واردر ، اگر بردانه ایسه سدس آلور ایکی یا اوج ایسه لر منکر مؤنث مساوی اوله رق ثلثان آلور لر اگر مینک اولغی یا آتاسی اولسه اولادام هر شیء آماز .

(آلمه شنجی درس)

زوج ، اکرمیت خاتون ایسه ایری نصف آلور اولادی یوغیسه اگر وار ایسه ربع مالنی آلور ، اما میت ایر اولوب خاتونی زوجه دخی ربع آلور اولاد یوغیسه اگر اولاد وار ایسه ثمن آلور ، اگر اولغی اولمایوب بنتی یا بنت الابن بردانه اولسه نصف آلور ، اگر ایکی یا زیاده اولورسه ثلثان آلور لر ، اگر اخت لاب وام یا اخت لاب اولورسه کنفی قزی یا اولغنک قزی اولماسه بردانه سی نصف ایکی یا زیاده سی ثلثان آلور ، اگر قزی اولوب اخت لاب وام یا اخت لاب دخی اولورسه نصیبه اولوب مالی تقسیم ایر لر . ام ثلث مال آلور اولاد اولماسه یا که قز و ایر قرداشلری اولماسه ، اگر برسی اولورسه سدس آلور تفصیلی فرایضه در .

(آلمه ش برنجی درس)

هر فرض نماز دن سوگ (سبحان الله والحمد لله ولااله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم) احوذ بسمه آیه الكرسی وبسمه ایله (قل هو الله احد) بعده (ذو الجلال سبحانک سبحان الله) اوتوز اوج دفعه (سبحان الله دائما الحمد لله) اوتوز اوج (الحمد لله رب العالمین تعالی

شأنه الله أكبر) اوتوز اوج دفعه (الله أكبر كبيراً والحمد لله حمداً كثيراً
وسبحان الله بكرة وأصيلاً لا اله الا الله محمد رسول الله؛ لا اله الا الله وحده
لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيى ويميت وهو على كل شيء قدير
اليوم يغفر الله لكم وهو ارحم الراحمين) ديو ايكي قوليني سمايه
قال يروپ دعا اينتمك مستحدر ومر ويدر غافل اولنميه .

الى هنا تم كتاب «حقوق الاسلام في العبادات» وبلييه

«حقوق الاسلام في الاعتقادات»

اللهم صل على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم .

آمين *

(اوچونجی قراءت)

﴿ حقوق الاسلام في الاعتقادات ﴾

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

معلوم اوله که هر آدم الله تعالی ننگ بر لکنه و رسولی محمد علیه السلام حق پیغمبر اولدیغنه ایمانهق ایله مکلفدر (یا ایها الذین آمنوا آمنوا) دغی (یا ایها الذین آمنوا ادخلوا فی السلم كافة) آیت کریمه لر ایله اجماع امت دلیلدر . ایمانک جزاسی جفته کیرمک وجهنم دن قورتلما قدر .

(برنجی وظیفه)

ایمان لغتده ایمانهق شریعتده : اقرار باللسان و تصدیق بالقلب، ایمان و اسلام بر در یعنی رسول الله علیه السلام حق تعالی طرفندن کینردیکی امر ونهی و بشقه شیلردن دغی دنیا و آخرت ایچون هر نه که تبلیغ ایدوب بیلدیردیکی ایشلر جمله سی حقدر دیوب قلبی ایله ایمانهق و دیلی ایله اقرار ایتمکدن عبارتدر (کل مؤمن مسلم وکل مسلم مؤمن) در یالکز ایمان ایله اسلام هر بیجه معنا سنک فرق ایدر چونکه ایمان باطن قلبدن اقیاد و اطاعت، اسلام ظاهر دان دغی انقیاد و اطاعت معنا سنده در .

(ایکنجی وظیفه)

ایمان یالکز الله تعالی ننگ بر لکنه ایمانهق اولماز « یعنی لا اله الا الله

دیمکله گنه اولماز (محمد رسول الله) دیوتما میلیه اولور (اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم) آیه کریمه سننه دخی مؤمن اولان الله فه ورسولنه اطاعت ایندی یکی کبی اولی الامر یعنی پادشاهغه دخی اطاعت ایندی کز بیورامشدر الله فه اطاعت عمل وعبادت اینتمکله اولور (وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون) آیتی دلیلدر .

(اوچونجی وظیفه)

الله تعالی یه نیچوک عبادت ایندی لور : شویله عبادت یقینا کورمش کبی بردر شریکی یوقدر وآندن بشقه برشی عبادت اینتمکله مستحق دکلدر مکر عبادت ایندیله جک الله تعالی در دیو (اعبد ربك حتى یأتیک الیقین * اعبدوالله ولا تشرکوا به شیئا) آیت کریمه لریله اعبد الله کانک تراہ وان لم تکن تراہ فانه یراک) حدیث شریفی دلیلدر .

(دوردنجی وظیفه)

حق تعالی بنده لرینه حق یولی کورسترمک ایچون آدم اولادندن پیغمبرلر کوندرمشدر وهر پیغمبری امنی اینانماق ایچون قوتلی معجزه وعلامت لر ایله تقویه ایندوب کتابلر کوندرمشدر ، پیغمبرارگ اولی آدم علیه السلام اگ آغری بزم پیغمبرمز محمد علیه السلام حضرتلر بدر اول پیغمبرمزه حق تعالی جبرائیل علیه السلام واسطه سیله قرآن عظیم الشان انزال ایندوب هیچ کیمسه نک قدرتمدن کلمیه جک معجزه لر ایله اکرام ایلمشدر آی ایکی پارچه اولوب بری کورک بری اتکفه کیرمک و آغاچلر طاشلر سلام ویروب تکلم اینتمه سی کبی .

(بشنجی وظیفه)

اول پیغمبرمز مکه مکرمه ده ربیع الاول آیتک اون ایکنجی اثنین کیچه رحمة للعالمین دنیاغه کلوب قرق یاشندن صوکره وحق الہی ایله انس و جنی حق دینه دعوت ایلب عرب و عجم صف صف کلوب ایمان

ایتدیلر نمی العرب والعجم اولدرکه جناب حقمن قرآن ایله نازل اولان کافه احکامی امننه خبر ویردیلر شو خبر ویردیکی حکملری بیلوب اینانمق همه عمل ایتمک لازمدر .

(آلتنجی وظیفه)

دین ملت شریعت نه در : پیغمبرمزمک خبر ویردیکی شیلردن بزکا اینانمق لازم اولان امرلره دین وملت دیولر . اما اوزرومه عملی لازم اولان امرلره شریعت دیولر * رسول الله صلی الله علیه وسلمی کوروب ایمان ایدنلر صحابهدر اهل سنت والجماعتدر * بو اهل سنت والجماعتدن عملی لازم اولان شریعت دورت منهب اوزرینه در : امام اعظم ، و امام شافعی ، و امام احمد بن حنبل ، و امام مالک منهب ایدرکه هر بری حق یولی اجتهاد ایله کوسنر مشاوردر .

(یدنجی وظیفه)

بو دورت امام قرآن کریمدن و حدیث شریفدن اجتهاد ایله احکام شریعی نی تمام امت محمدیه بیان و اظهار ایتدیلر ، مؤمن اولان شو منهاب اربعه نك برینه تابع اولوب آنلرک سوزبله عمل ایدر یوخسه آیت حدیثنک ظاهر معناسی ایله عمل اولماز عملده شودورت منهبندن قنغی منهبی اختیار ایلدک دیولر سه امام اعظم ابو حنیفه نعمان بن ثابت حضرتلرینک اجتهاد ایله آکلایوب بیلدیردیکی احکامی عمل ایچون قبول ایتدیم و اختیار ایلدیم منهبیم امام اعظم منهبیدر دیورز .

(سکزنجی وظیفه)

هر نه قدر امام اعظم منهبنده اولور سه ده ضرورت وقتده باقی منهبه قنغی تقلید جائزدر ، اما تالیفیق یعنی بر منهبی ایکنجی منهبه قارشدیروب عمل ایتمک هر امر ، ولکن هر کس کند و منهبنده منهبنا صواب و منهب غیر ناخطا * بحتمل الصواب دیو عمل ایتملیدر

امام اعظم شاکردلری: امام محمد و امام ابو یوسف و امام زفر و امام حسن الشیبانی
 دخی اجتهاده استنادلری امامه تابع اولمشار ایسه ده بعض برده اختلاف
 اینمشلردر و بو اماملرنک اختلافی آرا لرفه حسد و ففاق ایله دکلا ر
 بلکه امامت محمد و رحمت ایچون هر بری طریق حقن توسیع اینمشلردر
 دا اختلاف الائمة رحمة للامة حدیثی دلیلدر .

(توقزنجی وظیفه)

پیغمبرمز خبر ویردیکی اولردن بزله ایفانماسی فرض اولان شیلره
 اعتقاد دیرلرکه شو اعتقاده من هیم اهل سنت و الجماعت من هیمدر
 یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلمک سنت شریفنه تابع اولان جماعت
 صحابه و تابعین من هیندیم چونکه رسول الله علیه السلام بیورمشدر
 (ستغفرق امتی ثلاثا و سبعین فرقة کلهم فی النار الا واحدة) دیو یعنی
 اتمم یتمش اوج فرقه اولور جمله سی باطل اعتقاده کیتد کلری ایچون
 جهنم ده اولورلر یا لکز بر فرقه سی حق اعتقاده اولدیغی ایچون
 جفته کیرر دیمکدر، اول فرقه به فرق ناجیه دینلور که پیغمبرک و صحابه لر ینک
 اعتقادنه بولند کلری ایچون جهنم دن قورتلوچی فرقه دیمکدر .

(اونونجی وظیفه)

بو فرق ناجیه دخی ایکی مذهب اولوب بری ابو موسی الأشعری
 مذهبی دیکری علم الهدی الشیخ ابو منصور الماتریدی مذهبی در بز
 عبادتک امام اعظم من هینه اقتدایدنلر جمله سفدن مز ابو منصور الماتریدی
 مذهبنی اختیار ایتدک ماتریدی مذهبنده یم فرق ناجیه دن باقی فرقه لره
 فرق ضاله دیورلر معتزله شیعه خوارج جبریه مشبهه قدریه من هیلرنی
 باطل من هیلر اولوب هر بری نیچه نیچه فرقه اولمغله بویتدش ایکی
 فرقه به اهل هوا و اصحاب بیغ دینلور .

(اون برنجی وظیفه)

مقصود از اهل سنت والجماعته اعتقادی واجب اولان امر لر شونلر در
 اولو بالذات ربم الله تعالی در (الله ربنا وربکم) دلیلدر * واحد بر در
 (قل هو الله احد، والهکم اله واحد) دلیل قرآنی * دلیل عقلی شولر که
 اکر سموات ارضه ایکی اله اولسه ایدی بعض کونلری قویاش
 مغربدن چیقار ایدی چونکه ایکنجی سی اویله استیوب اختلاف اولور
 ایدی قویاش مغربدن چیقار یغی یوقدر مکر یوم قیامتہ یقین بر کون
 اولور مغربدن چیقار اول ایسه ربمز بر الله تعالی نیک اراده سیله در
 (لوکان فیهما آلهة الا الله لفسدتا) دلیل عقلیه دلیل نقلیدر .

(اون ایکنجی وظیفه)

الله تعالی جسم دکل جوهر دکل عرض دکل مصور دکل منهای دکل زمانه دکل
 وجهات سنه دن منزهر (لایشبوه شی^۶ لیس کمثلہ شی^۷ وهو السميع العليم) در
 یعنی اجزاس اولوب بر شیدن مرکب دکل یا خود اجزاس اولوب بر صورتده
 دکل و بر شی اوستنک دکل دخی زمانه مکانک دکل آلتی جهندن فوق تحت یمین
 شمال قدام ورا^۸ کبی بر طرفده اولقندن پاکدر هیچ بر شیمه بکزه مز
 و هیچ بر شیده آثا بکزه مز آنی هیچ کوجه بین یوقدر و هر شی^۹ آنک
 اراده سیله اولور بلکه (فعال لما یشاء و یحکم ما یرید) در .

(اون اوچونجی وظیفه)

الله تعالی جهل عجز احتیاج کبی نقصان صفاتلردن منزہ اولوب جمیع
 صفات کمال ایله متصفدر ، صفات کمالندن بری وجود یعنی الله تعالی
 واردر بو صفتنه صفات نفسیه دیرلر . و صفات ذاتیه لری دخی بشدر
 قدم، بقاء، مخالفت للحوادث، قیام بنفسه، وحدانیت، قدم بقا یعنی وجودنک
 ابتداسی و انتہاسی اولما یوب بلکه ازلی و ابدیدر یعنی جانب

ماضیده و جانب مستقبله وجودی دائمه در. مخالفت المحوادث لا يشبهه
 شیء دیمکدر * قیام بنفسه زمانه مکانه دکل وهیج بر شیمه محتاج دکلدر
 وحدانیت یعنی ذاتنه صفاتنده و افعالنده بر در شریکی
 نظیری یوقدر .

(اون دور دنجی وظیفه)

الله تعالی نمنك صفات ثبوتیه لری سگز در . حیاه، علم، قدره، سمع، بصر، اراده
 تكوین، كلام: یعنی حق تعالی دیریدر هر شیء بیلور کوچی پتر ایشدر
 کورر و هر نرسه آننك دیله مه سیله اولور و هر شیء یارادان و یارادیچی
 اولدر دخی سویار اما سویله مه سی بزم کبی حرف و طاوش ایله دکلدر
 بلکه کندونه لائق صفت ایله كلام سویلر بو صفتلره لازم اولان الله
 تعالی کا (حی، عالم، قادر، سمیع، بصیر، مرید، خالق، منکلم) دیمک
 لازمدر . بونلر نك ضدی الله تعالی یه محالدر .

(اون بشنجی وظیفه)

قرآن، عرب لسانی اوزره جبرائیل علیه السلام واسطه سیله، محمد علیه
 السلامه نازل الله تعالی نمنك کلامیدر فیر مخلوقدر کیمدر مخلوق دیرسه
 دیندن چیقار * عالم ماسوی الله تعالی من الموجودات: یعنی یور و کونک
 اولان مخلوقات عالمن اولوب جمله حادث در هلاک اوله چقدر مکر
 الله تعالی باقیدر قدیمدر (کل شیء هالک الاوجهه) دلیلدر جمله مخلوقاته
 رزق مقدردر هر آدم نك رزقنی الله تعالی ویرر و هر کیم اوز رزقنی
 پیار استر حلال استر حرام اولسون کیمسه کیمسه نك رزقنی آله من
 حرام دخی رزقدر .

(اون آلتونجی وظیفه)

افعال مباد یعنی آدملر نك قیلدخی ایشلر کفر و ایمان طاعت و عصیان
 جمله سی الله تعالی نك تقدیری و قضاسی ایله در لکن عبد افعالنده
 جزئی اختیاری واردر شو اختیار ایله هر نرسه نی قیامق استر و استه دیکی

وقت الله تعالى اول فعلی خلق ایدر اگر عبد شو اختیارى ایله فعل
 حسنه بخشیلیق قیلمسه ثوابی اولوب حق تعالی آنن راضی اولور
 اگر فعل قبیحه قیلمسه گناه کار اولوب عذاب قیلنور عمل و عبادت
 ایچون ثواب و یرمک الله تعالی نك فضلی و احسانیدر گناه و عصیان
 ایچون عذاب قیلور سه ظلم اولما بوب بلکه حد لیدر (ولله ملك السموات
 والارض یغفر لمن یشاء و یعذب من یشاء) آیت کریمه سی دلیلدر .

(اون یدنجی وظیفه)

الاجل واحد یعنی اجل اولوم بردر عقدر هر کس کند و اجليله اولور
 استور بشقه سی اولدیرمش اولسه ده اول ساعتده اجلی تقدیر اولمش
 اولوب اوز اجلی ایله وفات ایدر (اذا جاء اجلهم لا یستأفرون ساعة
 ولا یستقدمون) آیتی دلیلدر اما (الصدقة تدر البلاء و تزیید العمر) حدیث
 شریفی عمر نك آرتما سنه اشاره ایسه ده اصل عمر آرتماز بلکه برکاتی
 آرتار یعنی آز هر ده چوق خیر حسنات عبادت قیلور معنا سنلدر .

(اون سکزنجی وظیفه)

گناه کبیره نك اگ بیوکى شرك : بالله در صوکره قتل نفس وزنا
 و سحر و سرقت و زنا و غیر ایچمک و نماز ترک ایتمک، هر عقیفه خاتونی
 زنا ایله سب ایتمک و یتیم مالنی یرمک کبی شیلدر . هر مؤمن
 شرکن بشقه گناه کبیره سبیلی ایماندرن محروم اولماز همیشه مؤمندر
 چونکه (الکبیره لا تخرج العبد المؤمن من الایمان ولا تحبط طاعته)
 دخی گناه سبیلی قیلغان طاعتلریده ضایع اولماز حق تعالی شرك
 ایتنی مغفرت قیلماز و شرکن بشقه سنی فضلی و لطفی ایله عفو
 و مغفرت ایدر گناه کبیره صاحبنی عفو ایتمسی و گناه صغیره ایچون
 عذاب قیللمسی جائزدر (ان الله لا یغفر ان یشرك به و یغفر ما
 دون ذلك لمن یشاء) آیت کریمه سی دلیلدر .

(اون طقوزنجی وظیفه)

(واللہ تعالیٰ یجیب الدعوات ویقضى الحاجات) یعنی اللہ تعالیٰ دعا
ایدن بندہ سینک دعاسنی قبول ایدر و حاجتنی ویرر دعا ایدن
استر مؤمن اولسون استر غیر مؤمن اولسون مرحمة و لطفاً قبول ایدوب
حاجتنی ویرر (ادهونی استجب لکم) (و) امیب دعوة الداعی اذا دعان
آیت کریمہ سی دخی دیری آدمک امواتلره دعاسنده و صدقه سنده
چوق فائدا اولور . قرآن ختم ایدوب یاخود بر سورہ او قوب امواتلر
روحنه هدیہ قیلماق و ثوابی آنلره و اصل اولوب فائده لئملاری مقدر
غافل اولنمیه (وان لیس للانسان الا ما سعی) آیت کریمہ سیله
اعتقاد سز اولمایه سز چونکه بو آیت قدیم امتلر حقندہ اولوب
هکمی منسوخدر .

(یکرمانجی وظیفه)

قبرده منکر و تکبیر اسمک ایکی ملائکه نیک هر میتدن (من ربک وما
دینک ومن نبیک) دیوسووال ایده چکاری مقدر اکر میت اهل طاعتدن
ایسه دربی الله و دینی الاسلام و نبیی محمد علیه السلام دیو جواب ویرر
حق تعالیٰ نیک قدرتیله قبرده انواع نعمت و راحت ایچنده قالور .
اکر میت شقی و اهل طاعتدن دکل ایسه معاذ الله جواب ویره مز
یوم قیامتہ قدر عذابده قالور (القور روضة من ریاض الجنة او حفرة
من حفرة النيران) حدیث شریفی دلیلدر . یعنی قبر جنت بغچه لرندن
بر بغچه در یاخود جهنم چوقر لرندن بر چوقر در دیمک .

(یکره می برنجی وظیفه)

(والبعث حق والکتاب حق والوزن حق والسؤال حق) یعنی یوم
قیامتده جمله مخلوقات استر طوپراقده استر دگرده اولمش اولسون
اؤلگی اجزالری جمع اولنوب دنیا داکی کبی بدئلری و جانلری

ایله قبردن محشر یرینه بعث اولمقلق مقدر . دخی دنیا ده قیلدیغی طاعات و حصیان خیر و شر دن و سوبله دیکی شیلردن صاغ و صول طرفه ملائکه لر یازوب یوم قیامتده شو عمل دفتری اولان کتاب مؤمنلره صاغ طرفدن و فاسق عاصیلره صولدن و آرقه طرفدن و یریله چکی مقدر (و نخرج له یوم القیمة کتابا یلقیه منشوراً * واما من اوتی کتابه یدینه فسوف یحاسب حساباً یسیراً و ینقلب الی اهله مسروراً * واما من اوتی کتابه وراء ظهره فسوف یدعوا ثبوراً ویصلی سعیراً) آیت کریمه لری شاهددر .

(یکرمی ایکنجی وظیفه)

یوم قیامتده عمل خیر و حسناتک میزان ایله مقدار ایلمسی و هر بر که چیلکدن دخی مالدن و گناهدن آنا آنا حقندن و حقوق عباددن سوال ایدیلوب حساب ایدیله چکی مقدر . (فاما من ثقلت موازینه فهو فی عیشة راضیه * واما من خفت موازینه فامه هاویه) آیت کریمه سی دلیلدر . موض کوثر حق یعنی حساب یرنده بر حوض و چننده آبروجه حوض کوثر اولوب مؤمنلر آندن ایچرلر دحوضی مسیره شهر و زوایاه سوا^ه ماؤه ابيض من اللبن و ریحه اطیب من المسک و کیزانه اکثر من نجوم السماء من شرب منه فلا یظماً ابداء حدیث شریفی ایله ثابتدر .

(یکرمی اوچنجی وظیفه)

صراط حق یعنی جهنم اوستندن اوزانهش کوپردن بعد الحساب هر کیم کیچه چکنر اکن دنیا داکی عمل و خیر حسناتی ایله آدملر تورلی تورلی کچرلر کیمسی بیلدرم کبی که یسی بیک سریم آط ایله کیدر کبی کیمسی یولگی کبی کچوب صراط کوپرسینده دخی یدی شیدن سوال ایله چکلری هر ویدر : شرایط اسلام بش صوکره آبدستدن

صوکره آنا آنا حقندن (وان منکم الاواردها) آیتی هر کیم صراطین کچه چکنه دلیلدر . دخی شفاعت حق یعنی گناه صاحب لرینه عن ابدن قور توملق ایچون یا خود جفته درجه آرتقی ایچون هر بر پیغمبر لارک و شهداء و اولیاء و علماء لارنک شفاعت ایده چکی مقدر اگ بیوک شفاعت پیغمبرهز محمد علیه السلام شفاعتی اوله چقدر (وما ارسلناک الا رحمة للعالمین) آیتی عموم آدم لره شفاعتی اوله چغنی بیلدیر و ب حدیث شریفه دخی حق تعالی یوم قیامتک رسول اکرم حضرت لرینه بیور رارکه یا محمد استه دیکک آده شفاعت ایت و سؤال ایله استه دیکفی ویره چکم دیو حضرت پیغمبر علیه السلام قلبنده منقال ذره ایمان اولانلری جهنم دن چیقارماستی استر بو شفاعته شفاعت کبری دینلور جمله مزی شفاعتندن محروم ایتمه آمین .

(یکرمی دورنجی وظیفه)

(الجنة والنار حق) جنت جهنم الان موجوده حاضر لشمس اولوب دنیاها لاک اولد یغی وقت هلاک اولماز و آندن صوکره باقیدر جنته کیرن جنته و جهنمگه کیرن آدم جهنم ده گناهی قدر عذاب اولغوب اهل ایمانن اولان کنه جنته کیروب باقی مؤید قالد یغی کبی جهنم اهلی دخی مؤید عذابک قالور . و جنت اهلننک کوز کورمه کان و قزلاق اشته کان انواع نعمت و بچجه لرده سزایلرده مننعم تورلی بهش و مکیفات ایله هیچ قایغوسز حسرتسز اوله چاقاری سود شراب بال و صو نهر لرندن و حوض کونوردن ایچجه چکلری دخی مور فلمان ایله مشرف اوله چقاری جمله سی مقدر .

(یکرمی بشنجی وظیفه)

جنت اهلنک جنتده حق تعالی حضرت لرینک نور جمالنی کوز ایله کوره چکلری حق اولوب عقلاً جائزدر و نقلاً یعنی کتاب سنت اجماع سلف ایله واجبدر حق تعالی نیک نوری شوپله کور نورکه نور جمالی

تجلی ایدوب هر بر طرفی نور قاپلار کورلکان نور ایله کوروچیلار
 آراسنده اوزاقلق یقینلق اولمادیغی حالده کوررلر وحق تعالی
 حضرتلری بیوررکه بن جمله کزدن راضی اولم هیج سزکا غضب ایتهم
 استهدیکگز کبی متنعم اوله سز دیو نداء کلدکک اهل جنت اگ بیوک
 نعمته نائل اولقلرندن زیاده سونورار .

(یکرمی آلتنجی وظیفه)

ایمان (آمنت بالله) یعنی الله تعالی نك الوهیتنه وجودی کئندندن
 اولوب آندن اول بر شیء سبقت ایتهم یکنه دخی الله تعالی یه خاص
 اولمش شیلر جمیع صفات کمال ایله منصف اولدیغنه اول صفاتلری
 (دخی سوکره دن اولدیغنه شریکی ونظیری اولدیغنه ایناندم (وملائکته)
 دخی الله تعالی مالکرینه شول وجهله که آنلر صدق وامانت ایله الله
 تعالی دن امر الهی سنی پیغمبراره وهی شریعت وانزال ایلدکلرینه
 (وکنبه) دخی دین حق بیان ایچون جبرایل علیه السلام ایله پیغمبراره
 کوفریلان کتابلرینه (ورسله) هر بر پیغمبرگ املرینی حق دینه
 دعوت ایلدیکنه ایناندم (والیوم الآخر) ذکر اولنان یوم قیامتک
 اوله جغنه ایناندم (والقدر خیره وشره من الله تعالی) هر بر خیر
 وشر الله تعالی نك تقوی و حکمی ایله اولدیغنه اهل السنة والجماعة
 مذهبی اوزره ایناندم .

(یکرمی یلنجی وظیفه)

بر آدم اغرس دیلسز اولسه یاخود قلبی ایله تصدیق ایتدکن
 سوکره لسانیه کلمه شهادتی سویله من اولوب کیتسه همد الله مؤمنر
 لکن بر آدمه ایمان هرص ایدیلوب هنادا نطق ایتسه العیاذ
 بالله مؤمن دکدر ایمان بر شیدرکه عبادت وعمل ایله آرتماز کنه
 اینمک ایله دخی نقصان اولمز بر آدمه تصدیق واقرار اولورسه

انا مؤمن حقا ديمك كوكدر انا مؤمن ان شاء الله ديمك جائز اولماز
مقلدگ ايمانی یعنی بابا آتاسندن وسايفردن ايشدوب اسلامك
شرطلرينه اعتقاد ايدرسه صحیح اولور مقلد ديمك اعتقاد ايدمك
شيری دلهلی ايله بيلوب يقين حاصل اولماش كشی نه سويلوسه
آنی سويلر ديمك اولوب اعتقادنه شبهه ايتمزسه جائز اولور لکن
دليل وحجت ايله بيلمه كا اقتداري اولان آدم دليل وحجت ايله
استدلال ايتمديكي ايچون گناه كار اولور چونكه اهل السنة والجماعة
الله تعالى ني معرفنده نظر استدلال ارينه باقمق واجبدر ديمشدر :
(فانظر الى آثار رحمة الله) و (قل انظروا ماذا في السموات والارض)
آيت كريمه اري دليلدر .

(يكرمي سكرنجي وظيفه)

قرآن كريمه اسم شريفلري بيان اولنان يكرمي بش پيغمبر ان
عظامت اسملرنی بيلمك هر مسلم ومسلمه يه واجبدر . آدم ، ادریس ،
نوح ، هود ، صالح ، اسحق ، ابراهيم ، اسمعيل ، يعقوب ، يوسف ، شهيد ،
لوط ، يحيى ، زكريا ، موسى ، هارون ، داود ، سليمان ، الياس ، ايوب ، اليسع ،
ذوالكفل ، عيسى ، و بزم پيغمبرمز آخر زمان پيغمبري محمد عليه
و عليهم الصلاة والسلام حضرتلريدر و بشقه پيغمبرلرك عددي معلوم
دكل (منهم من قصصنا عليك ومنهم من لم نقصص عليك) آيتی دليلدر
اما عزيز ، لقمان ، ذوالقرنين ، حقنك بعضيلر نبی و بعضيلر ولی ديمشدر

(يكرمي توقزنجي وظيفه)

هر بر پيغمبر بش صفت ايله منصفدر (صدق) سوزی طوفری اولق
(امانت) امين اولماق (تبليغ) حق تعالى طرفندن كوندولمش اهكامی
امتلرينه ايرشدرمك (فطانت) عقل صاحبي اولق (عصمت) كناهندن
معصوم اولماق جمله پيغمبرلر فبوة كلمه زدن اول دخی كفردن معصوم

وگناه کمبیره دن وگنبدن معصوم رار اما گناه صغیره جائز اولسه ده
نبوة کلد یکدن سوکوره آندن دخی معصوم رار .

(اوتوز نجی وظیفه)

ملائکه ار، الله تعالی نك دائم اهنه مطیع، بیملر ایچملر ذکورت
انوثت ایله متصف اولمیان قوللریدر، هنی آدمین اولان پیغمبرار
ملائکه ار دن افضلر و ملائکه کرامت افضلر اولان جبرائیل علیه السلام
و میکائیل و عزرائیل و اسرافیل علیهم السلام اولیا و شهید و صدیقین دن
افضلر و اولیا و شهید و صدیقین باقی هموم ملائکه ار دن افضلر
افضل الاولیا ابو بکر الصدیق سوکوره هم الفاروق سوکوره عثمان ذوالنورین
سوکوره علی ابن ابی طالب رضوان الله علیهم چهاریار حضرت پیغمبر
اولوب زمان سعادتدن سوکوره بو ترتیب اوزره خلیفه اولملردر .

(اوتوز برنجی وظیفه)

کرامات الاولیا حق یعنی اولیا نك کرامتی حاجت وقتده طعام شراب
لباس حاضر اولماق و هواده اوچمق و هووده یورمک و آرزمانک یراق
یرکا یتشمک کبی شیلر هقدر، لکن بونک کبی خارق العاده شیلر
اولیا رده اولورسه کرامات دیلوب اگر پیغمبرلر ده واقع اولسه معجزه
دیقلور اولیا ر الله تعالی نك دائم طاعتنده اولان قوللریدر اولیا ر دن
معلوم اولانلری پیغمبرمز آنلرک جنتده اولاجاغنی خبر و یردیکی
ذات شریفلر (عشرة مبشره در) ابو بکر، عمر، عثمان، علی، طلحه، و زبیر،
سعد، و سعید، و ابو عبیدة بن الجراح، و عبد الرحمن بن عرف اولوب دخی
فاطمه همت رسول الله و حسن و حسین و هدیجة الکبری بونلرک جنتده
اولاجاغنه شهادت ایدرز و هشقه کشی نك فلان و فلان جنتده اولور
فلان جهنمده اولور دیو حکم ایدلر .

(اوتوز ایکنجی وظیفه)

وہو اولیاء کرامدن سوکڑہ افضل اولان بنی آدم جملہ صحابہ کرام یعنی رسول اللہ علیہ السلامی کوروب ایمان ایندلر و مجلسندہ بولنوب مؤمن اولانلر در سوکڑہ تابعین یعنی صحابہ کرامی کورمش و مجلسندہ بولنومش ذاتلر امام اعظم ابوحنیفہ حضرتلری کبی صحابہ دن عبد اللہ بن انس و انس بن مالک کبی کبار جماعہ صحابہ ایله کورشمشدر سوکڑہ تابع التابعین لرکا تابعین لرکا یتوشکان ذاتلردر اقولہ علیہ السلام خیر القرون قرنی ثم الذین یلونہم ثم الذین یلونہم یعنی خیرلی قوللر بئم زمانہ اولانلر سوکڑہ بنم زمانہ اولانلرہ بقین اولانلر سوکڑہ آفلرہ بقین اولانلردر بیورلمشدر .

(اوتوز اوچونجی وظیفه)

شریعتنک اصولی دورت شیدر کتاب سنت اجماع قیاس یعنی قرآن کریم و حدیث شریف و اماملرنک صحابہ لرنک اتفاق وہو اوچونجی بری بولنمادیغی مسئلہ ده قرآن و حدیث و اجماعہ قیاس ایله یعنی دلیلنہ باقلوب سببی باقلور مثلا اوزوم آراقیسی قرآن ایله هرمتی ثابتلر لکن حرام اولماسنہ سبب سکر یعنی ایسرتہ سیندر وہو سبب سکر سببیلہ اولدیغندن هر بر ایسرتہ تورغان ایتچکی حراملر دیوقیاس ایله ثابت اولمشدر (فائده) علوم عربیہ اون ایتکیر: علم صرف، نحو فقه، اصول فقه، علم الحدیث، علم المعانی، و بیان و بدیع و علم عروض، و حساب و فرائض علمیدر .

(اوتوز دوردنجی وظیفه)

ہر آدم کتاب سنت اجماع قیاس انکار ایدرسه یاہود معصیتنی حلال اعتقاد ایتمک شریعتی استخفاف و استہزاز یعنی مسخرہ ایتمک اللہ تعالیٰ نک رھمتندن امید کسمک و عذابندن امین اولمق غیبندن خبر

بیروچی سحرچی و باغروچیلره ایفانمق ، یوم قیامت جنت و جهنمی میزان حساب صراطی انکار ایتمک ، یا خود حق تعالی دن پیغمبرلره نازل اولان کذاب انکار ایتمک ، و عذاب قبری انکار ایتمک و شفاعته ایفاناماق جمله سی العیاذ بالله دین اسلامن چیقارر . اما جنتده الله تعالی نك جمالی کورومکی افکار ایدن کنبوسی اول نعمندن محروم قالور دیو جمله سی ثابت و اماملردن منقولدر والله اعلم .

(اوتوز بشنجی و ظیفه)

(و یحوز الصلاة خلف کل بر) نماز او قوماق جائز اولو الله تعالی نك امرنی طوطوب حرامدن صافلاغان تقوی امام آرقه سنده و فاجر دشمنی کناه قیلرچی کشی آرقه سنده چوقکه امام اولمق ایچون کناهدن معصوم اولمق شرط دکلدر . لقوله علیه السلام (صلوا خلف کل بر و فاجر) اکن امام اولغه اولی اولان اعلم بالسنة یعنی نمازک احکامنی بیلرچی اولمق صوکره (اقرأ) یعنی قرآنی تجوید احکامیله او قوچی صوکره (اوزع) حرامدن صافلانوب شریعتی توتورچی صوکره (اسن) یا شده قارت کشی صوکره (احسنهم خلفا) خلقی بخششی کشی (نم اشرفهم نسباً) نسبی بخششیدن بولغان کشی صوکره (انظف) اوستی باشی نظیف بیروچی کشی اگر ایکی آدم بو صفیلرده بر اولسه لر قرعه ایدر لر یا خود جماعت کیهی اختیار ایدر سه اول اولور .

(اوتوز آلتنجی و ظیفه)

آخر زمان علامتدرنسن بری دجال ملعون چیقار هر بر یره وارر مکر مکه مدینه کا کیرمز هر منافق و فاسق و ایمانسن اولان دجاله تابع اولور . دابة الارض چیقار و یا جورج و مأجوج اسمنده ایکی قوم چیقوب یر یوزندک فساد چوق اولور و دجال ملعونی اولدرمک ایچون حضرت عیسی علیه السلام کولکن اینر آندن صوکره یر یوزنده

قرآن حکمی و پیغمبر مر محمد علیه السلام شریعتی ایله قرق بیل
حکم ایدر . سوکره اگ نهایت علامت شولدر که قویاش مغربین
چیقار اولکه وقتنه قدر یوقاری قالوب تکرار مغرب جهنمه باطار
دبوندن سوکره اسکی عادت اوزره مشرقدن چیقار مغربه باطار .
وهر علامتار جمله سی مقدر .

(اوتوز یدنجی وظیفه)

کلمه توحید لاله الا الله محمد رسول الله در ، لاله نفی اولور ، یعنی
الله دن بشقه دن الوهیتنی نفی الا الله اثبات یعنی الوهیتنی الله تعالی کا
اثبات تقدیری لاله موجود غیر الله در معناسی الله تعالی دن بشقه الله
یوقدر مکر الله تعالی یالکزدر ، دخی کلمه توحید لاله الا الله
وحد لا شریک له له الملك وله الحمد وهو على کل شیء قدير) یعنی الله
تعالی یالکزدر شریکی یوقدر له الملك یعنی ملک حقیقی الله تعالی ده در
چونکه یوقدر عجائب غرائب مخلوقات وارد جمله سی الله تنک
تصرفنده در وله الحمد یعنی برده وکوکده جمله مخلوقاتک همد ایتمه سی
الله تعالی کادر (وهو على کل شیء قدير) یعنی الله تعالی هر شیء کا
کوچی یئوچیدر چونکه مادامکه بولک الله ده در ملک حقیقی الله ده در
جمله همد الله فه در اویله الله تعالی البته هر شیکا قادر قدرتی کاملدر

(اوتوز سکنجی وظیفه)

مرویدر که کیمدر صباح نمازندن سوکره برشی سو ییله من اون کوه
بو کلمه ایتسه اون حسنات ویریلور اون سیانی عفو اولغور چئنده اون
درجه ویریلور و شیطان شرفندن و مکروه ایشلردن صافلانور اول کوندا
نه گناه ایشلر سه یازلماز مکر شرک ایدر سه نعوذ بالله و دخی اوج مرتبه
(استغفر الله العظيم الذي لا اله الا هو واتوب اليه) دیور سه دژدن کوهورک
قدر کناهسی اولسه دخی کفارة اولور دیورده یث شریف صحیح البخاری
وارد اولمشدر .

(اوتوز توقز نجى وظيفه)

هر نماز دن صوكره كيمدر (آية الكرسي) دنى (قل هو الله احد) او قورسه
 اول آدمك جنتكا كيرمه سنه هنج مانع بوقدر مكر موت يعنى اولوم
 اوليسه جنته كرر ديمكدر (تنبيه) قال رسول الله تعالى عليه وسلم
 طلب العلم فريضة على مسلم ومسلمة) يعنى هر كوكا احكام ديندن
 وعقايد دن علم طلب ايتك فرض عيندر قال الله تعالى (فاستلوا) ايها
 المكفون بالاحكام الشرعية (اهل الذكر) يعنى اهل علمدن (ان كنتم
 لاتعلمون) بس علمى طلب فرض اولدى طلبك فرضيتنى مطلوبك فرض
 اولماسنه تابعدر علم دين وهقايد دنى فرضدر والله اعلم *
 والحمد لله تم الكتاب بعون الملك الوهاب وصلى الله على سيدنا
 محمد وعلى آله وصحبه اجمعين

فى سنة (١٣٢٥) هجرى
 دى ٢٧ ذى الحجه

(فهرس كتاب حقوق الاسلام فى العبادات)

صفحة		صفحة		
١٦	صلوة الجمعة	٩	٢	١ افعال مكلفين
١٧	صلوة العيدين	١٠	٥	٢ فصل الطهارة والوضوء
١٨	صلوة المسافر	١١	٧	٣ فصل المياه للوضوء والغسل
١٨	فصل الزكاة والصوم	١٢	٩	٤ فصل الصلوة وفرائضها
١٩	فطره صدقهسى	١٣	١١	٥ واجبات الصلوة
٢٠	فصل الحج والعمرة والقران	١٤	١١	٦ قنوت دعاسى
٢٢	صلوة الجنائز	١٥	١٣	٧ فصل سنن الصلوة
٢٤	فصل الفرائض	١٦	١٥	٨ فصل مفسدات الصلوة ومكر وهاتها

صفحه		صفحه	
۳۴	قیامتنگی بولاچق شیلر	۲۷	ایمان بیانی
۳۵	صراط	۲۸	پیغمبرلر بیانی
۳۶	جنت تہوعغ بیانی	۲۹	دین ملت و شریعت
۳۶	رؤیة دیدار	۲۹	عمللرکی دورت مذهب
۳۷	ایمان کلمہ لری	۳۰	اعتقاد اماملری و اعتقادده
۳۸	قرآنکذکور پیغمبرلر		ضی فرقہ لر
۳۹	فرشته لر بیانی	۳۱	الله تعالیٰ ننگ صفتلری
۳۹	کرامات الاولیاء	۳۲	سکز صفات نبوتیه
۴۰	ادلة شریعہ شریعتنگ اصلی	۳۲	افعال عباد
	دورت شیدر	۳۳	الاجل و اهل - اجل برلگی
۴۱	امامتک متعلق شیلر	۳۳	گناه کبیره بیانی
۴۱	آهر زمان علامتلری	۳۴	دھالرننگ میتلرہ و حاجتلرہ
۴۲	کلمہ توحید		تأثیر
۴۲	نماز سوکنده او قوی مروی دھال	۳۴	قبر احوالی

مطبعہ مصححی : شاکر جان الہمدی التکوی .
 معینی : محمد — الامین الیعقوبی .